

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1ECdo/13/2014
Identifikačné číslo spisu:	3112233101
Dátum vydania rozhodnutia:	29.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3112233101.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Slovenskej konsolidačnej, a.s., so sídlom v Bratislave, Cintorínska 21, IČO: 35 776 005, proti povinnému H. C., hlásený pobyt bezdomovca C. o vymoženie 665,50 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 60Er 3291/2012, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 12. augusta 2013 sp. zn. 23CoE 149/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Trenčín (súd prvého stupňa) uznesením zo 14. januára 2013 č. k. 60Er 3291/2012-21 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti vymoženía sumy 32 € zamietol. Uviedol, že v tejto časti sa oprávnená domáhala vydania poverenia pre súdneho exekútora na základe exekučného titulu - bloku na pokutu nezaplatenú na mieste z 13. decembra 2009 evid. č. A 0061366, vydaného Obvodným oddelením Policajného zboru v Trenčíne, ktorý nadobudol právoplatnosť 13. decembra 2009 a vykonateľnosť 30. decembra 2009. Poukázal na § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“), v zmysle ktorého výkon rozhodnutia možno nariadiť najneskôr do 3 rokov po uplynutí lehoty určenej pre splnenie uloženej povinnosti a zdôraznil, že na túto preklúziu musí súd prihliadať z úradnej povinnosti. Keďže v danom prípade bolo možné výkon rozhodnutia nariadiť len do 30. decembra 2012, dospel k záveru, že predložený exekučný titul nespĺňa požiadavky materiálnej vykonateľnosti, a teda nie je spôsobilým exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. f/ Exekučného poriadku.

Krajský súd v Trenčíne (odvolací súd) na odvolanie oprávnenej uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Uviedol, že platné znenie § 71 ods. 3 správneho poriadku jednoznačne určuje, že v trojročnej lehote treba výkon rozhodnutia nariadiť, k čomu v preskúmvanej veci nedošlo. Exekučné konanie sa síce začína dňom, ktorým bol súdnemu exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie, to však ešte neznamená, že exekúciu skutočne vykoná. Nebolo preto možné dať za pravdu oprávnenej, ktorá zachovanie trojročnej lehoty spájala so začatím exekučného konania. V

predmetnej veci bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená súdu prvého stupňa 10. decembra 2012, pričom napadnuté uznesenie bolo vydané 14. januára 2013, teda po uplynutí trojročnej zákonnej lehoty, ktorá uplynula 30. decembra 2012. Zdôraznil, že v tejto lehote bolo pre úspešné vymáhanie pohľadávky oprávnenej potrebné, aby sa exekučné konanie nachádzalo v štádiu, keď proti doručenému upovedomeniu o začatí exekúcie nemožno podať námietky, resp. po tom, keď sa súdnej exekútorke doručí právoplatné rozhodnutie súdu o námietkach, ktorým sa námietky zamietli, a ktoré v takomto prípade možno považovať za nariadenie výkonu rozhodnutia, ako to predpokladá § 71 ods. 3 správneho poriadku.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala oprávnená dovolanie, v ktorom navrhla rozhodnutia oboch nižších súdov zrušiť. Namietala, že súdy vec nesprávne právne posúdili, lebo nesprávne vyhodnotili inštitút plynutia premlčacích (prekluzívnych lehôt). Poukázala na ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak veriteľ uplatní v premlčacej lehote právo na súde alebo príslušnom orgáne a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. Bola toho názoru, že súdy úplne ignorovali znenie § 36 ods. 2 Exekučného poriadku, ktorý vymedzuje moment začatia exekučného konania ako deň, kedy bol doručený návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Mala za to, že v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa a následným potvrdením tohto nezákonného rozhodnutia odvolacím súdom, ako aj bezdôvodným odopretím možnosti podať dovolanie (neaplikovaním ustanovenia § 239 ods. 2 O.s.p.), o ktoré v odvolaní žiadala odvolací súd, jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. V spojitosti s touto vadou taktiež tvrdila, že rozhodnutia nižších súdov sú arbitrárne a nepreskúmateľné, pretože v nich neuviedli, na základe čoho odvodzovali moment prerušenia plynutia lehôt od iného okamihu ako to ustanovuje Občiansky zákonník. Odvolací súd navyše nevyargumentoval ako dospel k záveru, že prekluzívna lehota v danom prípade uplynula 30. decembra 2012 a taktiež vôbec nezdôvodnil, prečo nevyhovel jej návrhu na pripustenie dovolania v zmysle § 239 ods. 2 O.s.p., keď otázka okamihu prerušenia plynutia lehôt je zjavne otázkou zásadného právneho významu.

Povinný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním oprávnenej je napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým zákon pripúšťa dovolanie. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na to by dovolanie oprávnenej mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. O vadu uvedenú v tomto ustanovení ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (porovnaj napríklad R 34/1995, R 117/1999 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 23/1998 a č. 38/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je však významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania oprávnenej preto z týchto ustanovení nemožno vyvodíť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytykané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľke bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

Pokiaľ oprávnená namietala, že k uvedenej vade malo dôjsť v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa a následným potvrdením tohto jeho rozhodnutia odvolacím súdom, dovolací súd zdôrazňuje, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti iba s procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je síce relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť procesne prípustné dovolanie (porovnaj § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (porovnaj tiež R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 22/2011).

Oprávnená ďalej namietala, že odvolací súd jej odňal možnosť konať pred súdom tým, že v potvrdzujúcom uznesení, napriek jej návrhu, nevyslovil prípustnosť dovolania podľa § 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p., resp. že toto neprípustenie vôbec neodôvodnil.

Oprávnenie založiť prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu, proti ktorému by inak dovolanie nebolo prípustné, zveruje spomínané ustanovenie odvolaciemu súdu. Táto možnosť pripustenia dovolania je vyhradená len pre riešenie otázok zásadného právneho významu. Možnosť odvolacieho súdu vysloviť prípustnosť dovolania proti svojmu uzneseniu nie je závislá na návrhu účastníka. Ak účastník konania návrh na vyslovenie prípustnosti dovolania podá, odvolací súd nie je povinný ho akceptovať a s týmto návrhom sa vysporiadať. Posúdenie prípustnosti dovolania z uvedeného dôvodu je totiž iba na úvahe odvolacieho súdu, ktorá so zreteľom na požiadavky kladené na odôvodnenie uznesenia ustanovením § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. nemusí byť zdôvodnená [k tomu porovnaj m.m. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 6. októbra 2010 sp. zn. II. ÚS 348/08, ktorý bol uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod poradovým (publikačným) číslom 54/2010]. Ak odvolací súd vo výroku potvrdzujúceho rozsudku nevysloví, že proti jeho rozhodnutiu je prípustné dovolanie, dovolací súd nie je oprávnený skúmať, či ide (išlo) o vec zásadného právneho

významu (viď R 38/1993 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napríklad vo veciach sp. zn. 1 Cdo 52/2004, 2 Cdo 16/2001, 3 Cdo 215/2007, 4 Cdo 9/2010 a 5 Cdo 144/2007).

Dovolací súd vzhľadom na to uzatvára, že odvolací súd v danej veci tým, že vo výroku svojho potvrdzujúceho uznesenia nevyslovil prípustnosť dovolania (resp. že neodôvodnil nevyhovenie návrhu na vyslovenie prípustnosti dovolania), neodňal oprávnenej možnosti konať pred súdom.

Oprávnená videla vadu tejto povahy napokon aj v nepreskúmateľnosti rozhodnutí oboch nižších súdov. Je nepochybné, že jedným z aspektov na spravodlivý proces (podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkové, relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (IV. ÚS 115/03). Právo na spravodlivé súdne konanie v sebe zahŕňa aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, I. ÚS 353/06, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Štruktúra odôvodnenia súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia ani v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

V preskúmvanej veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú stanoveným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Oba sudy sa s poukazom na znenie § 71 ods. 3 správneho poriadku, v zmysle ktorého výkon rozhodnutia možno nariadiť najneskôr do 3 rokov po uplynutí lehoty určenej pre splnenie uloženej povinnosti, stotožnili v názore, že prekluzívna lehota v danom prípade uplynula 30. decembra 2012, teda po 3 rokoch od momentu, keď sa predmetné rozhodnutie stalo vykonateľným, pretože počas jej plynutia nebol výkon rozhodnutia nariadený. Odvolací súd zdôraznil, že v tejto lehote bolo pre úspešné vymáhanie pohľadávky oprávnenej potrebné, aby sa exekučné konanie nachádzalo v štádiu, keď proti doručenému upovedomeniu o začatí exekúcie nemožno podať námietky, resp. po tom, keď sa súdnej exekútorke doručí právoplatné rozhodnutie súdu o námietkach, ktorým sa námietky zamietli, a ktoré v takomto prípade možno považovať za nariadenie výkonu rozhodnutia v zmysle § 71 ods. 3 správneho poriadku. Postačujúco sa pritom vysporiadal aj s odvolacou námietkou oprávnenej, ktorá zachovanie trojročnej lehoty spájala so začatím exekučného konania. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že tak súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd v odôvodneniach svojich rozhodnutí dali odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany oprávnenej, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedali, prečo bolo potrebné žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej časti zamietnuť. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. arbitrárne (zjavne neudržateľné), pretože sudy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov extrémne neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Len okolnosť, že táto odpoveď neúspešnú oprávnenú neuspokojuje, neznamená, že odôvodnenia nespĺňajú parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.; za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že nižšie sudy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv či požiadaviek

oprávnenej.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávnenej v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky však povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal v tomto smere návrh (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.